

Czy przeciwnik przyjmowania uchodźców to nazista, a ateista to człowiek bez zasad moralnych? Takie wnioski można czasem wysnuć czytając fora internetowe lub słuchając wypowiedzi w mediach. Tymczasem są to przykłady stygmatyzowania, na które nie powinniśmy się godzić. O tym, czym jest przemoc słowna, jakie są paragrafy na hejterów oraz o roli edukacji międzykulturowej opowiadali prelegenci zaproszeni na konferencję "Słowo się rzekło? Weź za nie odpowiedzialność!", która odbyła się w ZSCE w Płocku.

W konferencji, zorganizowanej przez MSCDN Wydział w Płocku wzięło udział ponad 250 nauczycieli, dyrektorów placówek, psychologów, pedagogów.

Jako pierwsza wystąpiła Elżbieta Lemańska, koordynator projektu edukacyjnego "Szkoła Wspierająca Uzdolnienia", która podkreśliła szczególną rolę kreatywności w naszym życiu - właściwie rozwijana wpływa na naszą otwartość i akceptację tego, co nowe i nieznanne. W efekcie prowadzi do większej tolerancji wobec odmienności. Kolejna prelegentka, Edyta Bogdańska, doktor nauk prawnych, wykładowca akademicki w zakresie prawa pracy, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa oświatowego Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku tłumaczyła uczestnikom m.in. czym jest grooming, dlaczego nie warto przyjmować drogich prezentów od uczniów oraz jak łatwo można popełnić przestępstwo znieważenia i zniesławienia. Prelegentka poruszyła także problem nagrywania nauczycieli przez uczniów i zamieszczania filmików w Internecie. Sytuacja może wydawać się szczególnie skomplikowana, ponieważ dzieci nie mają zdolności do czynności prawnych. Co zatem robić? Na pewno nie można tego lekceważyć, ponieważ z pozoru zwyczajny post może wywołać falę hejtu i groźby. Reakcja w postaci lajka lub komentarza (nawet negatywnego) "karmi hejtera". - "Pamiętajmy również, że nie tylko wulgaryzmy, ale także lekceważenie drugiego człowieka to przestępstwo powodujące straty moralne" - zaznaczyła doktor prawa. - "Kiedy ktoś nas oczernia, pomawia, narusza naszą godność osobistą. Apeluję zatem do wszystkich o odpowiedzialność za słowo".

W nawiązaniu do swojej przedmówczyni dr hab. prof. UW Anna Cegiela, językoznawca, wiceprzewodnicząca Zespołu Etyki Słowa RJP Polskiej Akademii Nauk sprecyzowała, na czym polega odpowiedzialność za słowo. - "Działając językowo powinniśmy traktować drugiego człowieka jako osobę we wszystkich wymiarach jego podmiotowości, czyli uznać, że on (Inny) jest jako człowiek taki sam, jak ja. Powinniśmy zatem zachowywać jego wymiar osobowy, uwzględniać jego tożsamość i wielowymiarowość, szanować jego autonomiczność. Zasada poszanowania tożsamości i wielowymiarowości człowieka wyklucza zatem redukcję człowieka do jednej właściwości, ocenę jednego rodzaju przekonań, wyklucza etykietowanie, posługiwanie się stereotypami, stygmatyzowanie i ogranicza uogólnianie. Przykładem jest choćby stygmatyzowanie ludzi ze względu na liczbę dzieci, ich stosunek do aborcji czy pracę w konkretnej telewizji.

Następnie o roli edukacji międzykulturowej w kreowaniu postaw tolerancji opowiedziała Kinga Białek, psycholog międzykulturowa, trenerka i konsultantka. Próbując uzmysłowić, jak szybko i powierzchownie potrafimy oceniać innych, posłużyła się przykładem góry lodowej jako metafory kultury. Zazwyczaj dostrzegamy tylko to, co jest na powierzchni wody, czyli na zewnątrz:

zachowania, ubiór, kuchnię, literaturę, komunikację niewerbalną i werbalną. Nie widzimy wartości, znaczenia takich pojęć jak piękno, zło/dobro, czystość, sprawiedliwość, grzech, rodzina. - "Mamy często skłonność do przypisywania przedstawicielom INNYCH jedynie prostych emocji (złość, radość, strach), natomiast SWOIM emocji prostych oraz złożonych, swoście ludzkich (miłość, współczucie, żal, wstyd, poczucie winy, duma). Dodała jednocześnie, że stereotyp pojawia się między grupami bez złej woli poszczególnych osób!"

Na zakończenie wystąpiła Izabela Wrzesińska, nauczyciel konsultant MSCDN Wydział w Radomiu, która przybliżyła strategię Porozumienia bez Przemocy. Przedstawiła również wstępne informacje na temat projektu związanego z tematyką etyki słowa, którego realizacja planowana jest we wszystkich wydziałach MSCDN.

plock/art/2019_03_07_Slowo